

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 18. decembra 2017. godine
Br. ref.: RK 1173/17

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI106/17

Podnosilac

Qerim Begolli

Ocena ustavnosti
presude ARJ-UZVP br. 41/2017 Vrhovnog suda Kosova
od 19. jula 2017. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Qerim Begolli iz Peći (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu (ARJ-UZVP br. 41/2017 od 19. jula 2017. godine) Vrhovnog suda, kojom je odbijen njegov zahtev za vanrednim razmatranjem odbijanja njegovog zahteva za sigurnosne mere nakon postupka u kojem je tražio poništenje odluke (br. 47/2017 od 6. marta 2017. godine) Sudskog saveta Kosova (u daljem tekstu: SSK).
3. Osporena presuda je uručena podnosiocu zahteva 12. avgusta 2017. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom su navodno povređena prava podnosioca zahteva garantovana članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 49 [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav). Podnosilac zahteva, takođe, tvrdi povredu člana 6 [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).
5. Podnosilac zahteva, takođe traži od Suda da uvede privremenu meru, odnosno *“da obustavi dekretiranje sudija izbranih prema konkursu [SSK-a] za regrutaciju sudija za osnovne sudove Kosova [...]”*.
6. Pored toga, podnosilac zahteva traži od Suda da održi raspravu *“U cilju pojašnjenja iznetih dokaza, u skladu sa pravilom 39 Poslovnika o radu.”*

Pravni osnov

7. Zahtev je zasnovan na članu 113 (7) Ustava u vezi sa članovima 27 i 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud), i pravilima 54 i 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

8. Dana 30. avgusta 2017. godine, podnosilac je podneo zahtev Sudu.
9. Istog datuma, predsednica je imenovala sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almiro Rodriguez (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Ivan Čukalović.
10. Dana 6. septembra 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
11. Dana 18. septembra 2017. godine, podnosilac zahteva je podneo dodatno pismo Sudu.
12. Dana 13. novembra 2017. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva

Činjenice slučaja

13. U aprilu 2016. godine, SSK je raspisao konkurs za 61 novih sudija da se imenuju na nivou osnovnog suda na Kosovu. Podnosilac zahteva je bio jedan od kandidata koji se kandidovao za poziciju. U kvalifikacionom testu, podnosilac zahteva je prikupio manje od 45 bodova.
14. Dana 6. marta 2017. godine, SSK je (odluka br. 47/2017) odlučio sledeće:

*“1. Da se poništi odluka KGJK. br. 131/2016 od 28.10.2016. godine za smanjenje praga prolaznosti.
2. Da se ponište rezultati pismenog ispita od 3. i 4.12.2016. godine za sve kandidate koji su aplicirali za poziciju sudija osnovnih sudova.
3. Da se omogući ponavljanje testa samo za 75 kandidata koji su u kvalifikacionom testu do 15.10.2016. godine uspeli da osiguraju 45 ili više bodova.”*
15. Dana 22. marta 2017. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu protiv SSK-a pred Osnovnim sudom u Prištini, tražeći poništenje gore navedene odluke. Pored toga, podnosilac zahteva je tražio da se odobri privremena mera [mera bezbednosti], kojom bi SSK naložio da obustavi postupak imenovanja novih sudija dok redovni sudovi ne obrade meritum njegove tužbe.
16. Dana 24. marta 2017. godine, Osnovni sud u Prištini je [broj odluke nedostaje] pozvao podnosioca zahteva da prepravi svoju tužbu *“u skladu sa zakonima na snazi kojima se reguliše pitanje zahteva za odlaganje izvršenja upravnog akta”*.
17. Dana 3. aprila 2017. godine, podnosilac zahteva je potvrdio svoju poziciju navedenu u prvoj tužbi. On je tvrdio da Osnovni sud u Prištini treba da mu odobri privremenu meru u skladu sa *“članom 63. Zakona br. 03/L-202 o upravnim sporovima u vezi sa članom 306, Zakona br. 03/L-006 o parničnom postupku”*.
18. Dana 4. aprila 2017. godine, Osnovni sud u Prištini je (odluka br. 524/17) odbacio zahtev podnosioca za privremenu meru, kao nedozvoljen zakonom, i obrazložio: *“[...] predlog tužioca [podnosioca zahteva] kao takav, sadrži nedostatke koji onemogućavaju sprovođenje postupka u pogledu ovog predloga, dok ih isti [podnosilac zahteva] nisu uklonili ni nakon obaveze od strane suda konkretnim uputstvima.”*
19. Podnosilac zahteva se žalio pred Apelacionim sudom. On je osporio zakonitost odluke Osnovnog suda u Prištini, tvrdeći da Zakon o upravnim sporovima, kao i Zakon o parničnom postupku, nije bio pravilno primenjen.
20. Dana 25. maja 2017. godine, Apelacioni sud je (odluka AA br. 163/2017) odbio žalbu podnosioca zahteva i na taj način potvrdio odluku Osnovnog suda u Prištini. Apelacioni sud je, *inter alia*, obrazložio:

“Žalbeno veće, isto kao i prvostepeni sud, ocenjuje da predlog tužioca [...] nije zasnovan na zakonskim odredbama člana 22. Zakona o upravnim

sporovima, koji reguliše način podnošenja zahteva za odlaganje konačne odluke upravnog organa do meritornog odlučivanja pitanja prema tužbi. [...] Prvostepeni sud je vratio predlog za dopunu i ispravku da bi se isti podneo kao u smislu člana 22. ZUS-a, međutim, tužioci su ponovo postupali na isti način, tražeći privremenu meru bezbednosti i u žalbi, ali u upravnom postupku se ne primenjuje ovaj institut [...] Stoga, s pravom je prvostepeni sud odbacio kao nedozvoljen predlog tužilaca zbog pravnih nedostataka i jer isti nisu uklonjeni dopunom i ispravkom [...].”

21. Protiv odluke Apelacionog suda, podnosilac je podneo zahtev za vanredno razmatranje pred Vrhovnim sudom, tvrdeći povrede materijalnog i procesnog prava.
22. Dana 19. jula 2017. godine, Vrhovni sud je (presuda ARJ-UZVP br. 41/2017) odbio zahtev podnosioca, kao neosnovan. Vrhovni sud je smatrao da su nižestepeni sudovi pravilno primenili materijalno pravo i time potvrdili svoje odluke. Relevantni deo presude glasi:

“[...] drugostepeni sud je izvršio pravilnu primenu, odbijajući kao žalbu tužilaca [...]. Član 63. Zakona o upravnim sporovima propisuje da ako zakon ne sadrži odredbe za postupak u upravnom sporu, tada će se primeniti sa potrebnim izmenama odredbe Zakona o parničnom postupku. [...] U ovom slučaju, prema pravilnom tumačenju, trebalo je da tužioci traže od prvostepenog suda odlaganje izvršenja upravnog akta do donošenja sudske odluke kao u smislu člana 22.6 Zakona o upravnim sporovima, a ne člana 306. Zakona o parničnom postupku [...] jer se član 63 Zakona o upravnim sporovima primenjuje samo ako ovaj zakon ne sadrži odredbe za postupak u upravnom sporu.”

Pravni argument predstavljeni od strane podnosioca zahteva

23. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu osporenim presudom Vrhovnog suda povređena prava garantovana članom 24 [Jednakost pred zakonom], članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], i članom 49 [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava, kao i pravo garantovano članom 6 [Pravo na pravično suđenje] EKLJP.
24. Što se tiče njegovog prava na “jednakost pred zakonom” i prava “na rad i obavljanje profesije”, podnosilac zahteva tvrdi da neuvođenjem privremene mere i nerazmatranjem dokaza koje je predstavio, osnovni sudovi su mu “izazvali nepopravljivu štetu” i nisu mu pružili jednak tretman u odnosu na “druge kandidate.”
25. Što se tiče njegovog prava na “pravično i nepristrasno suđenje”, podnosilac zahteva dalje tvrdi da je osporena presuda Vrhovnog suda bila “pristrasna, jer je tokom odlučivanja u vezi sa žalbom [...] predsednik veća Vrhovnog suda bio sudija N.B. (u vreme objavljivanja konkursa bio član Komisije za prijem kandidata za sudije).” Prema podnosiocu zahteva, sudija N.B. “je trebao da traži svoje isključenje” iz njegovog slučaja.
26. Podnosilac zahteva zaključuje, tražeći od Suda sledeće:

“[...] Tražim da Ustavni sud Kosova proglasi nevažećom presudu Vrhovnog suda Kosova ARJ-UZVP. br. 41/2017 od 19.07.2017. godine, da uvede privremenu meru bezbednosti onako kako je traženo predlogom za određivanje privremene mere bezbednosti u tužbenom zahtevu podnetim 22.03.2017. godine, da obustavi dekretiranje sudija izbranih prema konkursu za regrutaciju sudija za osnovne sudije Kosova, koji je objavio Sudski savet Kosova 24.04.2016. godine zbog navodnih povreda Ustava.”

Prihvatljivost zahteva

27. Sud ispituje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su propisani u Ustavu i dalje utvrđeni u Zakonu i Poslovniku.

28. U tom smislu, član 113. Ustava propisuje:

*1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
[...]*

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.

29. Pored toga, član 49. Zakona propisuje: *“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku”.*

30. U ovom slučaju, Sud primećuje da je podnosilac zahteva iscrpeo sva raspoloživa pravna sredstva s obzirom da se presuda Vrhovnog suda može osporiti samo pred Ustavnim sudom. Sud takođe primećuje da je podnosiocu zahteva uručena osporena presuda 12. avgusta 2017. godine, a on je podneo svoj zahtev Sudu 30. avgusta 2017. godine.

31. Prema tome, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, da je iscrpeo sva pravna sredstva koja su mu na raspolaganju važećim zakonom i da je podneo zahtev u roku od četiri meseca.

32. Međutim, Sud takođe mora uzeti u obzir član 48. Zakona i pravilo 36 Poslovnika.

Član 48. Zakona

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

Pravilo 36 Poslovnika

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev: [...] (d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.

(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

[...], or

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava;

[...]

d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju”.

33. Podnosilac zahteva, kao što je gore navedeno, osporava presudu (ARJ-UZVP br. 41/2017, od 19. jula 2017. godine) Vrhovnog suda, tvrdeći povredu svog prava na pravično i nepristrasno suđenje, jednakost pred zakonom i pravo na rad i obavljanje profesije, kao što je zaštićeno Ustavom i Konvencijom.
34. Što se tiče njegovog prava zaštićenog članovima 24. i 49. Ustava, podnosilac zahteva tvrdi da redovni sudovi nisu razmotrili dokaze koje je on izneo koji su stvorili situaciju „nepopravljive štete“. On dalje tvrdi da su ga redovni sudovi postavili u nejednak položaj u odnosu na druge kandidate.
35. U svetlu ovih tvrdnji, Sud prvo podseća da je tužba podnosioca zahteva proceduralno odbačena, jer se smatrala da je „nedozvoljena zakonom“. Čak i nakon konkretnog zahteva Osnovnog suda u Prištini da ispravi i uskladi tužbu u skladu sa važećim zakonom, podnosilac zahteva je potvrdio svoju prvu tužbu i nije je ispravio na zahtev prvostepenog suda. Poslednje navedeni je obrazložio svoju odluku o ovom pitanju, pozivajući se na relevantno materijalno pravo.
36. Dalje o ovom ključnom pitanju, Sud podseća da je podnosilac zahteva podneo svoju prvu tužbu i njegovu revidiranu tužbu delimično zasnovanu na odredbama Zakona o parničnom postupku, a delimično na Zakonu o upravnim sporovima. Međutim, redovni sudovi su objasnili podnosiocu zahteva da se tužba može podneti samo u skladu sa odredbama Zakona o parničnom postupku i ako Zakon o upravnim sporovima nije sam regulirao takve stvari. Imajući u vidu da je u Zakonu o upravnim sporovima regulisano pitanje „odlaganja izvršenja upravnog akta“, podnosilac zahteva je pozvan da ispravi svoju tužbu u skladu sa odredbama tog zakona. Uprkos tome, odluke redovnih sudova pokazuju da je podnosilac zahteva još jednom zasnovao svoju tužbu na odredbama Zakona o parničnom postupku - koja je naknadno smatrana kao tužba koja nije dozvoljena po zakonu od strane redovnih sudova.
37. Sud takođe podseća da su stav Osnovnog suda u Prištini u pogledu nedozvoljenosti tužbe koje je podneo podnosilac zahteva u potpunosti potvrdili Apelacioni sud i Vrhovni sud. Apelacioni sud je smatrao da tužba podnosioca zahteva nije „zasnovana na zakonskim odredbama člana 22. Zakona o upravnim sporovima“; dok je Vrhovni sud potvrdio da je podnosilac zahteva trebao tražiti odlaganje izvršenja upravnog akta [odluka (br. 47/2017 od 6. marta 2017. godine) SSK-a] u skladu sa „članom 22.6 Zakona o upravnim sporovima, a ne članom 306. Zakona o parničnom postupku.”
38. S tim u vezi, Sud naglašava da nije zadatak Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama i zakonu (zakonitosti), koje su navodno počinili javni organi, osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost).

39. Ustavni sud takođe ponavlja da ne postupa kao sud četvrtog stepena u pogledu odluka donetim od strane redovnih sudova ili drugih javnih organa. Uloga je redovnih sudova ili drugih javnih organa, kada je to primenjivo; da tumače i primenjuju odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28. Vidi i: slučaj Ustavnog suda br. KI70/11, podnosioci zahteva: *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).
40. S tim u vezi, Sud primećuje da je podnosilac zahteva imao brojne mogućnosti da predstavi svoj slučaj pred redovnim sudovima. Pitanje primenjivog zakona je naširoko obrađeno od strane svih redovnih sudova. Apelacioni sud i Vrhovni sud su odgovorili na tužbu podnosioca zahteva o tome zašto je njegova tužba smatrana nedozvoljenom prema zakonu.
41. Ustavni sud može samo razmotriti da li su postupci uopšte i posmatrani u celosti sprovedeni tako da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (vidi: između ostalog, *Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 13071/87, Izveštaj Evropske komisije za ljudska prava od 10. jula 1991. godine). Sama činjenica da podnosilac zahteva nije zadovoljan ishodom postupka u njegovom slučaju ne daje mu za pravo da pokrene argumentovanu tvrdnju o povredi njihovih prava zaštićenih Ustavom i EKLJP.
42. Sud smatra da su postupci pred Vrhovnim sudom, Apelacionim sudom i Osnovnim sudom u Prištini bili pravični i obrazloženi (vidi, *mutatis mutandis*, *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine).
43. Što se tiče njegovog prava koje je zaštićeno članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP, podnosilac zahteva tvrdi da Vrhovni sud nije bio nepristrasan, s obzirom na to da je jedan od sudija Vrhovnog suda koji je odlučio o njegovom zahtevu o vanrednom razmatranju bio "član Komisije za prijem kandidata za sudije". Prema podnosiocu zahteva, sudija N.B. "je trebalo da traži svoje isključenje" iz njegovog slučaja.
44. S tim u vezi, Sud primećuje da, uprkos tvrdnjama o nepristrasnosti jednog određenog sudije Vrhovnog suda, podnosilac zahteva nije predstavio nikakve činjenice kako bi potkrepio svoju tužbu. On nije podneo nikakav *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu njegovog prava na pravično i nepristrasno suđenje zaštićeno Ustavom i Konvencijom (vidi: *Vanek protiv Republike Slovačke*, br. 53363/99, ESLJP, odluka od 31. maja 2005. godine) i nije naveo kako pomenuti članovi Ustava i Konvencije potkrepljuju njegovu tužbu, kao što je propisano u članu 48. Zakona i pravilu 36 (2) (b) i (d) Poslovnika.
45. Sama činjenica da je sudija bio deo određene komisije ne čini ga automatski diskvalifikovanim da sedi u sudnici. Teret dokazivanja pada na podnosioca zahteva da ubedi ovaj Sud kako bi i zašto trebalo da dovode u pitanje nepristrasnost sudije. Podnosilac zahteva nije dostavio nikakve dokaze ili argumente za tu svrhu, a kao rezultat toga, Sud ne vidi razlog da odluči da nepristrasnost sudije pokreće bilo kakvu zabrinutost koja bi mogla dovesti do povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6 ESLJP.

46. Uzimajući u obzir okolnosti slučaja i gore ispitane zaštitne mere, Sud nalazi da žalbe podnosioca zahteva o nepristrasnosti sudije N.B. nisu objektivno opravdane i potkrepljene.
47. Kao rezime, tvrdnje o povredi njegovih prava i sloboda garantovana Ustavom i Konvencijom su neosnovane na ustavnim osnovama i nisu dokazane i stoga su očigledno neosnovane.
48. Iz gore navedenih razloga, Sud smatra da je zahtev u skladu s članom 48. Zakona i pravilom 36 (2) (b) i (d) Poslovnika neprihvatljiv.

Zahtev za raspravu

49. Podnosilac zahteva takođe traži da Sud održi raspravu *“U cilju pojašnjenja iznetih dokaza, u skladu sa pravilom 39 Poslovnika o radu.”*
50. Sud podseća da u skladu sa pravilom 39 [Pravo na raspravu i odustajanje], *“Samo oni podnesci koji su određeni kao prihvatljivi mogu biti predmet rasprave pred Sudom [...]”*
51. Sud je zaključio da je zahtev neprihvatljiv i zato nema potrebe za održavanje javne rasprave.

Zahtev za privremenu meru

52. Podnosilac zahteva je tražio od Suda da uvede privremenu meru, odnosno da odloži imenovanje izabranih sudija nakon završetka procesa izbora od strane SSK-a za sudije osnovnih sudova.
53. Podnosilac zahteva nije pružio nikakve argumente ili razloge zašto Sud treba da odobri privremenu meru. On je to samo pomenuo u zaključnom delu svog zahteva, bez ikakvih ubedljivih razloga ili argumenata.
54. Da bi Sud odlučio o privremenoj meri, u skladu s pravilom 55 (4) i (5) Poslovnika, neophodno je da:

“(a) je strana koja zahteva uvođenje privremenih mera pokazala prima facie slučaj o merodavnosti predmeta i, ukoliko prihvatljivost još uvek nije utvrđena, prima facie slučaj o prihvatljivosti predmeta;

(b) je strana koja zahteva uvođenje privremenih mera je dokazala da će pretrpeti nepopravljivu štetu ukoliko se ne dozvoli privremena mera; ili
[...]

Ukoliko strana koja zahteva privremene mere nije pokazala potrebne prikaze, Veće za razmatranje treba da preporuči odbijanje zahteva.”

55. Kao što je gore naglašeno, podnosilac zahteva nije pokazao *prima facie* slučaj o prihvatljivosti zahteva. Stoga, Sud odbacuje zahtev za privremenu meru, kao neosnovan.

IZ TIH RAZLOGA,

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 27, 47 i 48. Zakona i pravilom 36 (1) (2) (b) i (d), 39, 55 (4) i 56 (3) Poslovnika, 13. novembra 2017. godine jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI OVU odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20 (4) Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi